

**Vleermuisinventarisatie
Ursulaland 122
te Den Haag**

**Opdrachtgever
Steinmetz | de Compaan
te Rijswijk**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Vleermuisinventarisatie
Ursulaland 122
te Den Haag**

—
Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl
—

**Opdrachtgever
Steinmetz | de Compaan
te Rijswijk**

Datum: 21 september 2012
Rapportnr: 212114/AQT 302 FF/TG
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : **Vleermuisinventarisatie Ursulaland 122 te Den Haag**

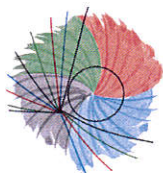
Opdrachtgever : **Steinmetz | de Compaan te Rijswijk**

Projectteam

Projectmanager : ing. A.P. Wubben
Auteur : M.H.M. Groenewegen MSc
Waarnemer : M.H.M. Groenewegen MSc, W.R.C. van Esch (Eco-Niche)

Kwaliteitsborging : M.A. Pols MSc

Projectnummer : **212144**

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring projectmanager	Goedkeuring kwaliteitsborger
21 september 2012	Definitief		

© 2012 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
1 INLEIDING	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Doelstelling	2
1.3 Leeswijzer	2
1.4 Verantwoording	2
2 WERKWIJZE	3
2.1 Inleiding	3
2.2 Projectbeschrijving	3
2.3 Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.4 Inventarisatie vleermuizen	3
2.5 Effectbeoordeling en toetsing.....	3
3 PROJECT	4
3.1 Ligging projectgebied.....	4
3.2 Bestaande situatie.....	4
3.3 Beoogde situatie en werkzaamheden	4
4 RESULTATEN	5
4.1 Vleermuizen	5
4.1.1 Locatiebezoeken.....	5
4.1.2 Waarnemingen.....	5
4.1.3 Functionaliteit projectgebied	5
4.1.4 Effecten.....	6
5 CONCLUSIE	7
5.1 Aanwezigheid beschermde soorten	7
5.2 Toetsing.....	7
5.3 Maatregelen	7
5.3.1 Vleermuizen.....	7
5.3.2 Ontheffingaanvraag	7
6 BRONVERMELDING	8
BIJLAGE 1 VIGERENDE WETGEVING	9
BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN	11

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Steinmetz | de Compaan beoogt aan de Ursulaland 122 te Den Haag vervangende huisvesting te realiseren voor de woonvoorziening 'Ursulaland'. Uit voorgaand ecologisch onderzoek⁽¹⁵⁾ is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten in het projectgebied niet uitgesloten kan worden. In dit onderzoek wordt de aanwezigheid van vleermuizen en vogels met jaarrond met beschermde nesten in het projectgebied onderzocht door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van Steinmetz | de Compaan.

1.2 Doelstelling

Het onderzoek heeft ten doel om vast te stellen:

1. of en welke soorten vleermuizen in het projectgebied aanwezig zijn;
2. wat de functionaliteit van het projectgebied is voor de aanwezige beschermde soorten;
3. welke effecten het project heeft op de functionele leefomgeving van de aanwezige beschermde soorten.

Vervolgens wordt aangegeven of mogelijke negatieve effecten van het project te vermijden, mitigeren, en/of te compenseren zijn en welke vervolprocedure benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding worden de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek beschreven. Hierna volgt hoofdstuk 2 met de werkwijze. In hoofdstuk 3 komen de resultaten van de inventarisatie aan de orde. Dit leidt in hoofdstuk 4 tot een conclusie over het voorkomen van beschermde soorten en de te nemen maatregelen. Hierna volgen de bronvermeldingen en de bijlagen met o.a. inventarisatiegegevens.

1.4 Verantwoording

Ecologisch medewerkers van Aqua-Terra Nova bv hebben ruime veldervaring in onderzoek naar de beschermde soortgroepen en hebben daartoe gerichte cursussen gevolgd.

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het project op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het projectgebied onvoorspelbaar ontwikkeld. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 WERKWIJZE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Flora- en Faunawetgeving in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het projectgebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden;
Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren;
Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren;
Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.4 Inventarisatie vleermuizen

De vleermuizeninventarisatie wordt uitgevoerd conform het Vleermuizenprotocol⁽⁶⁾ en de Soortenstandaards voor vleermuizen⁽⁷⁾. In het protocol en soortenstandaards is de minimale onderzoeksinspanning aangegeven. Afwijkingen van het vleermuisprotocol en soortenstandaards worden onderbouwd bij de resultaten.

De inventarisaties worden uitgevoerd door één ervaren veldwerker met batdetector (Pettersson D240x) en opnameapparatuur. Tijdens de inventarisaties worden waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en worden geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. Geluidsopnamen worden met Batsound geanalyseerd. De resultaten van de inventarisaties worden weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten wordt de functionaliteit van het projectgebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplekken, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen.

2.5 Effectbeoordeling en toetsing

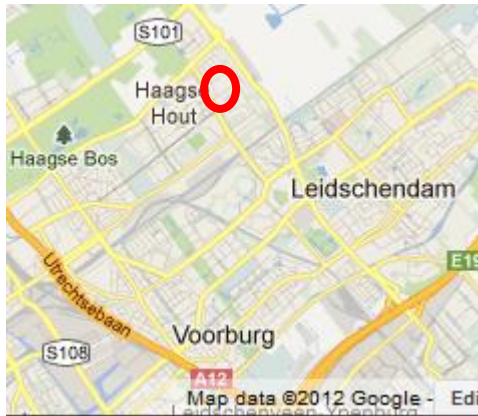
Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, hun voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

3 PROJECT

3.1 Ligging projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan Ursulaland 122 in de wijk Haagse Hout in Den Haag. Zie figuur 1 voor de ligging en bijlage 2 voor de begrenzing van het projectgebied.

Figuur 1. Ligging projectgebied

3.2 Bestaande situatie

Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 1 ha en bestaat voor ongeveer de helft uit verhard terrein. Zie de Eco-effectscan⁽¹⁵⁾ voor een uitgebreide omschrijving van het projectgebied.

3.3 Beoogde situatie en werkzaamheden

Deze projectomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Het project betreft volgens de Flora- en faunawet een ruimtelijke inrichting. In het projectgebied zal de bestaande bebouwing worden gesloopt en zal het aanwezige groen ter plaatse van de nieuwbouw worden verwijderd, waarna vervangende nieuwbouw en vervangende groenstructuren gerealiseerd zullen worden.

Voor een uitgebreide omschrijving zie de Eco-effectscan⁽¹⁵⁾.

Deze activiteiten vormen de basis voor de toetsing aan de Flora- en Faunawet.

4 RESULTATEN

4.1 Vleermuizen

4.1.1 Locatiebezoeken

Zie tabel 1 voor de data en de weersomstandigheden tijdens de locatiebezoeken.

Tabel 1. Locatiebezoeken

Datum	Tijd	Waarnemer	Weersomstandigheden
19 juni 2012	22.00 – 00.00 uur	M.H.M. Groenewegen	Droog, 16°C, wind 2-3 Bft
9 juli 2012	03.30 – 05.30 uur	W.R. van Esch	Helder, droog, 17°C, wind 2-3 Bft
28 augustus 2012	00.00 – 02.00 uur	M.H.M. Groenewegen	Bewolkt, droog, 17°C, wind 2-3 Bft
15 september 2012	21.15 – 23.00 uur	W.R. van Esch	Helder, droog, 15°C, wind 0-1 Bft

4.1.2 Waarnemingen

De waarnemingen per inventarisatieronde zijn in bijlage 2 op kaarten weergegeven. Zie tabel 2 voor een beknopt resultatenoverzicht.

Tabel 2. Waarnemingen vleermuizen

Soort	Gedrag	Locatie	Aantal
Gewone dwergvleermuis	Foeragerend	Woonvoorziening	1
		Buiten projectgebied: Overzijde Ursulaland	2-3
		Buiten projectgebied: Overzijde Gradaland	1
		Buiten projectgebied: Grasveld Ursulaland - Elviraland	2-3
		Buiten projectgebied: Parkeerplaats Elviraland	1
	Baltsend	Woonvoorziening	1
		Buiten projectgebied: Grasveld Ursulaland - Elviraland	1
		Buiten projectgebied: Overzijde Gradaland	2
		Buiten projectgebied: Parkeerplaats Elviraland	1
		Buiten projectgebied: Overzijde Ursulaland	2
Aantikken gevel	Buiten projectgebied: Overzijde Gradaland	1	
	Buiten projectgebied: Overzijde Ursulaland	1	
Rosse vleermuis	Foeragerend	Buiten projectgebied	
Ruige dwergvleermuis	Foeragerend	Buiten projectgebied: Ursulaland	1
Laatvlieger	Foeragerend	Buiten projectgebied: Ursulaland	1

In het projectgebied zijn 2 gewone dwergvleermuizen waargenomen. In de omgeving van het projectgebied zijn foeragerende gewone- en ruige dwergvleermuizen waargenomen nabij omliggende bebouwing en in grasveld aan de Ursulaland - Elviraland. Langs de Ursulaland is 1 laatvlieger waargenomen. Tussen de flatgebouwen aan de Elviraland is 1 rosse vleermuis waargenomen.

4.1.3 Functionaliteit projectgebied

Het projectgebied heeft een functie als foerageergebied van een beperkt aantal gewone dwergvleermuizen.

Het projectgebied vormt een beperkt foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen. Gewone dwergvleermuizen foerageren in de directe omgeving rond de verblijfplek in een straal van 1 tot 3 kilometer⁽¹²⁾. In de omgeving is voldoende geschikt alternatief foerageergebied aanwezig. Uitgesloten wordt dat het projectgebied essentieel foerageergebied betreft.

In de bebouwing kan de aanwezigheid van 1 zomer- en paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis niet uitgesloten worden, vanwege de constante aanwezigheid van een gewone dwergvleermuis. De aanwezigheid van een winterverblijf van gewone dwergvleermuizen kan tevens niet uitgesloten worden, vanwege de aanwezigheid van overige verblijven. Kraam- of massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig.

4.1.4 *Effecten*

Met het verwijderen van de bebouwing in het projectgebied gaat mogelijk een zomer-, paar-, en winterverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis verloren. Uitgesloten wordt dat dit een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de populatie gewone dwergvleermuizen in Den Haag.

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de daglichtperiode in de periode maart t/m oktober kunnen foeragerende vleermuizen verstoord worden.

5 CONCLUSIE

5.1 Aanwezigheid beschermde soorten

In het projectgebied zijn gewone dwergvleermuizen aanwezig. De aanwezigheid van 1 zomer-, paar-, en winterverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis kan niet uitgesloten worden in de bebouwing. Overige verblijfplaatsen of functionele onderdelen zijn niet aanwezig in het projectgebied.

5.2 Toetsing

Met het verwijderen van de bebouwing gaat een zomer-, paar-, en winterverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis verloren. Het verwijderen, verstoren of beschadigen van verblijfplaatsen van vleermuizen is in strijd met de Flora- en Faunawet.

Vleermuizen leven in een netwerk van verblijfplaatsen. In de directe omgeving zijn met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid voldoende tijdelijke alternatieve vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar binnen het bestaande netwerk van de aanwezige vleermuizen. Dit geldt zeker voor zomer- en baltverblijfplaatsen. Echter, om schadelijke effecten op vleermuizen te voorkomen dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden. Indien het niet mogelijk is om deze maatregelen uit te voeren, dient ontheffing voor de Flora- en Faunawet aangevraagd te worden.

5.3 Maatregelen

5.3.1 Vleermuizen

Om overtreding van de Flora- en Faunawet te voorkomen, dienen maatregelen getroffen te worden om de functionaliteit van verblijfplaatsen voor vleermuizen te allen tijde te waarborgen. Hiertoe dienen de volgende maatregelen getroffen te worden⁽⁷⁾:

- De sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd in de periode april t/m oktober.
- Minimaal 3 dagen voorafgaand aan de sloop wordt de bebouwing onder ecologisch toezicht ongeschikt gemaakt. Geadviseerd wordt om tocht te creëren door over de gehele hoogte de gevelhoeken te verwijderen.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden buiten de daglichtperiode in de periode maart t/m oktober wordt verlichting zoveel mogelijk naar de grond gericht en wordt uitstraling van verlichting zoveel mogelijk voorkomen.
- In de nieuwe situatie worden vleermuisvoorzieningen aangebracht. Hiertoe kan een spouwmuur geschikt gemaakt worden voor vleermuizen of kunnen inbouwstenen of uitwendige vleermuiskasten worden geplaatst.
- De maatregelen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol en worden onder ecologisch toezicht uitgevoerd.

5.3.2 Ontheffingaanvraag

Indien het niet mogelijk is om bovenstaande maatregelen uit te voeren, dient ontheffing voor de Flora- en Faunawet aangevraagd te worden. Ontheffingverlening is alleen mogelijk indien het project een van de volgende wettelijke belangen dient:

1. Bescherming van flora en fauna;
2. Volksgezondheid of openbare veiligheid;
3. Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aanvullend dient de alternatievenafweging duidelijk te onderbouwen zijn met betrekking tot de locatie, inrichting en uitvoering.

6 BRONVERMELDING

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Handreiking Flora- en faunawet', W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied, oktober 2008.
4. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
5. 'Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek', SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2011.
6. 'Vleermuizenprotocol', Vakberaad vleermuizen & Netwerk Groene Bureaus. 24-01-2012.
7. 'Soortenstandaard gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, buizerd, gierzwaluw, huismus'. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van EL&I. December 2011.
8. 'Heukels' Flora', Nationaal Herbarium Nederland, Universiteit Leiden, 2005.
9. www.zoogdiervereniging.nl
10. www.vleermuis.net
11. www.vleermuizenindestad.nl
12. www.minlnv.nl
13. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
14. 'Vleermuizen', C. Dietz et al., Tirion Natuur, Utrecht, 2011.
15. 'Eco-effectscan Ursulaland 122 te Den Haag'. Aqua-Terra Nova BV, 19 juni 2012. 212114/AQT301aFF/TG.

BIJLAGE 1 VIGERENDE WETGEVING

Flora- en faunawet

In 2002 is de nieuwe Flora- en faunawet in werking getreden. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet geldt voor de aangewezen beschermde soorten in heel Nederland, dus ook buiten beschermde natuurgebieden. Bij het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten wordt het 'nee, tenzij principe' gehanteerd. Dit betekent dat potentieel schadelijke handelingen per definitie verboden zijn. De schadelijke handelingen zijn opgenomen in de onderstaande verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex. Artikel 75 moeten worden aangevraagd. De doelstelling van de wet is om van de beschermde soorten in Nederland duurzame populaties in stand te houden. Hiertoe dient de 'gunstige staat van instandhouding' van de soort gewaarborgd te worden. Indien het behoud van de functionaliteit van het leefgebied van beschermde soorten gegarandeerd is, zo nodig door het treffen van mitigerende maatregelen, is er geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen. Indien hiertoe mitigerende maatregelen nodig zijn, dient aantoonbaar volgens een ecologisch werkprotocol of een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden. Een ontheffing zal dan niet nodig zijn.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een projectgebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten (art. 11) kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Gedragscode

In een gedragscode beschrijft een organisatie hoe tijdens de uitvoering van werkzaamheden de schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. De gedragscode moet aangeven hoe er in de praktijk "zorgvuldig wordt gehandeld". De gedragscode kan zelf worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister van EL&I. Indien men aantoonbaar werkt volgens een goedgekeurde gedragscode, hoeft men voor activiteiten in het leefgebied van soorten van tabel 2 geen ontheffing aan te vragen. Voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden in natuurbeheer, landbouw of bosbouw geldt de gedragscode ook voor soorten uit tabel 3, met uitzondering van de soorten die ook onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn vallen.

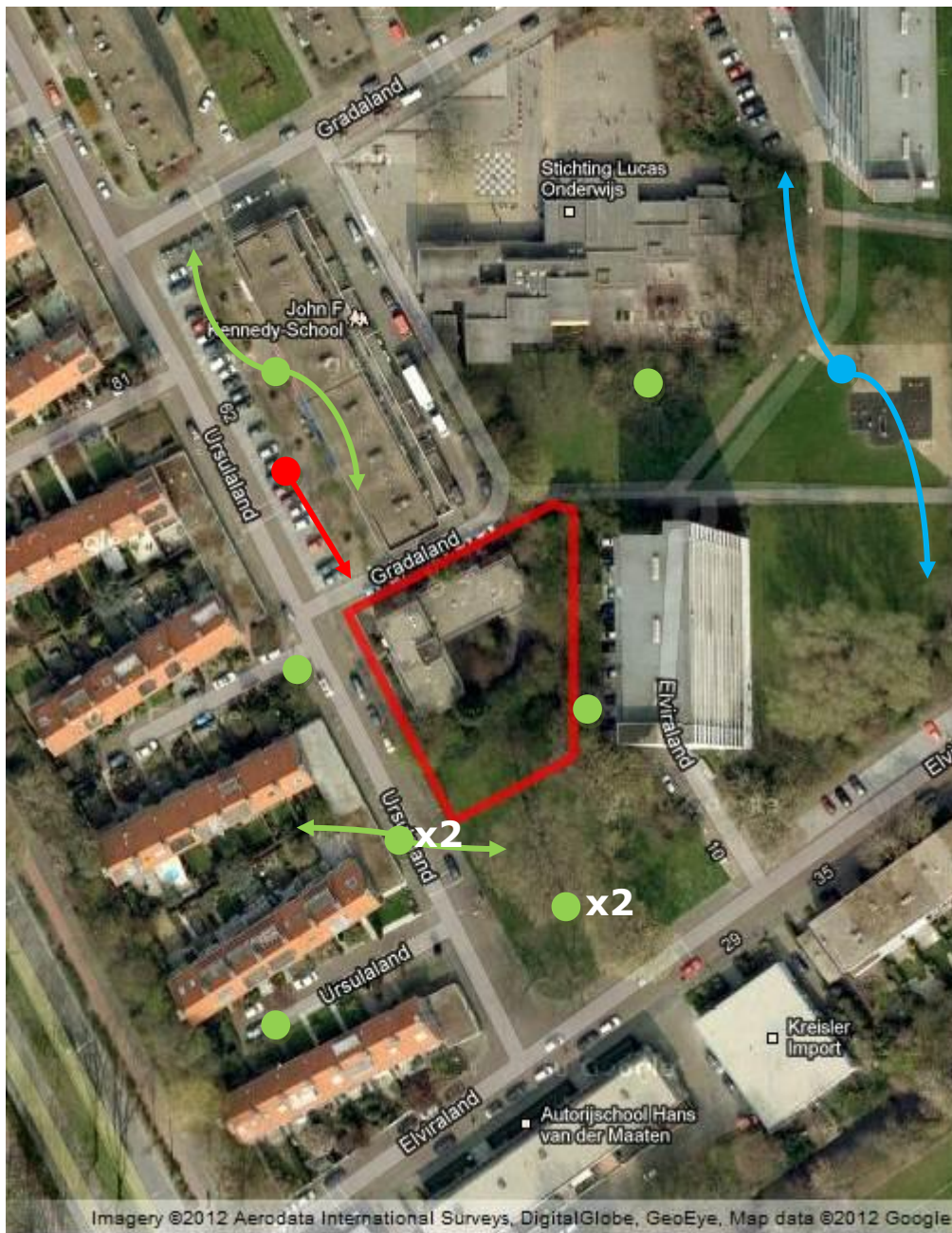
Zorgplicht

Bij elk project, op elke locatie en bij elke handeling of activiteit geldt naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bovendien de 'zorgplicht'. Een ieder (van de projectontwikkelaar die achter zijn bureau werkt aan de opzet van een nieuw project tot aan de uitvoerende mensen op de bouwlocatie) dient zó te handelen, of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dieren- en plantensoorten geen of zo min mogelijk hinder ondervinden.

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN

19 juni 2012

22.00 – 00.00 uur

<ul style="list-style-type: none"> = Projectgebied = Gewone dwergvleermuis = Ruige dwergvleermuis = Laatvlieger = Rosse vleermuis	<ul style="list-style-type: none"> = Verblijfplaats = Vliegroute = baltsend
--	--

9 juli 2012

03.30 – 05.30 uur

Imagery ©2012 Aerodata International Surveys, DigitalGlobe, GeoEye, Map data ©2012 Google

 = Projectgebied	 = Gierzwaluw
 = Gewone dwergvleermuis	 = Verblijfplaats
 = Ruige dwergvleermuis	 = Vliegroute
 = Laatvlieger	 = baltsend
 = Rosse vleermuis	

28 augustus 2012

00.00 – 02.00 uur

= Projectgebied

= Gewone dwergvleermuis

= Ruige dwergvleermuis

= Laatvlieger

= Rosse vleermuis

= Gierzwaluw

= Verblijfplaats

= Vliegroute

= baltsend

15 september 2012

21.30 – 23.30 uur

 = Projectgebied	 = Gierzwaluw
 = Gewone dwergvleermuis	 = Verblijfplaats
 = Ruige dwergvleermuis	 = Vliegroute
 = Laatvlieger	 = baltsend
 = Rosse vleermuis	